

Київський національний університет
будівництва і архітектури
Кафедра ландшафтної та туристично-
рекреаційної архітектури

Шифр спеціальності 191	Назва спеціальності, освітньої програми Архітектура і містобудування. Ландшафтна та туристично- рекреаційна архітектура	Сторінка 1 з 10
---------------------------	--	-----------------

«Затверджую»

Завідувач кафедри
Віктор ЯЦЕНКО

«__» _____ 2023 р.

Розробник силабусу
проф. Віктор ЯЦЕНКО

ас. Тетяна КОРОТКОВА

СИЛАБУС
Композиція архітектурна
(назва освітньої компоненти (дисципліни))

1) Шифр за освітньою програмою: ВК_08
2) Навчальний рік: 2023-2024
3) Освітній рівень: бакалавр
4) Форма навчання: денна
5) Галузь знань: 19 «АРХІТЕКТУРА ТА БУДІВНИЦТВО»
6) Спеціальність, назва освітньої програми: 191 «АРХІТЕКТУРА ТА МІСТОБУДУВАННЯ». Освітньо-наукова програма «ЛАНДШАФТНА ТА ТУРИСТИЧНО-РЕКРЕАЦІЙНА АРХІТЕКТУРА»
8) Статус освітньої компоненти: (обов'язкова чи вибіркова) вибіркова
9) Семестр: 3 семестр
11) Контактні дані викладача: (зазначається посада, вчений ступінь, ПІБ викладача, корпоративна адреса електронної пошти, телефон, посилання на сторінку викладача на сайті КНУБА) Професор кафедри Ландшафтної та туристично-рекреаційної архітектури КНУБА, Яценко Віктор Олександрович, https://www.knuba.edu.ua/1-yacenko-viktor-oleksandrovich/ , ас. Короткова Тетяна Миколаївна, https://www.knuba.edu.ua/8-korotkova-tetyana-mikolaivna/
12) Мова викладання: українська

Шифр спеціальності 191	Назва спеціальності, освітньої програми Архітектура і містобудування. Ландшафтна та туристично-рекреаційна архітектура	Сторінка 2 з 10
----------------------------------	--	-----------------

13) Пререквізити (дисципліни-попередники, які необхідно вивчити, щоб слухати цей курс):

Архітектурне проектування

Теорія архітектури

Історія архітектури і містобудування

14) Мета курсу: Основною метою викладання дисципліни «Архітектурна композиція» є вивчення основних принципів архітектурної композиції (фронтальна, об'ємна, об'ємно-просторова та просторова) в поєднанні з принципами ландшафтної архітектури, поєднання правил композиції площини, об'єму та простору в комплексі з природними складовими, рельєф, природа, простір тощо. Системне поєднання штучного середовища з природними елементами лежить в основі практичних завдань.

15) Результати навчання:

№	Програмний результат навчання	Метод перевірки навчального ефекту	Форма проведення занять	Посилання компетентності
1.	ПРО2. Знати основні засади та принципи архітектурно-містобудівної діяльності.	Виконання завдань	Практичні заняття	<p>К. Здатність розв'язувати задачі дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері архітектури та містобудування</p> <p>ЗК01 Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.</p> <p>ЗК02 Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.</p> <p>ФК04 Здатність дотримуватися вимог законодавства, будівельних норм, стандартів і правил, технічних регламентів, інших нормативних документів у сферах містобудування та архітектури при здійсненні нового будівництва, реконструкції, реставрації та капітального ремонту будівель і споруд.</p> <p>ФК07 Усвідомлення основних законів і принципів архітектурно-містобудівної композиції, формування художнього образу і стилю в процесі проектування будівель і споруд, містобудівних, архітектурно-середовищних і ландшафтних об'єктів.</p> <p>ФК09 Здатність розробляти архітектурно-художні, функціональні, об'ємно-планувальні та конструктивні рішення, а також виконувати креслення, готувати документацію архітектурно-містобудівних проєктів.</p>

Шифр спеціальності 191	Назва спеціальності, освітньої програми Архітектура і містобудування. Ландшафтна та туристично-рекреаційна архітектура	Сторінка 3 з 10
----------------------------------	--	-----------------

2.	ПРО4. Оцінювати фактори і вимоги, що визначають передумови архітектурно-містобудівного проектування.	Виконання завдань	Практичні заняття	ІК. Здатність розв'язувати задачі дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері архітектури та містобудування ЗК01 Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. ЗК02 Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми. ФК04 Здатність дотримуватися вимог законодавства, будівельних норм, стандартів і правил, технічних регламентів, інших нормативних документів у сферах містобудування та архітектури при здійсненні нового будівництва, реконструкції, реставрації та капітального ремонту будівель і споруд.
3.	ПРО6. Збирати, аналізувати й оцінювати інформацію з різних джерел, необхідну для прийняття обґрунтованих проектних архітектурно-містобудівних рішень.	обговорення	практичні заняття	ІК. Здатність розв'язувати задачі дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері архітектури та містобудування ЗК01 Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. ЗК02 Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми. ФК06 Здатність до виконання технічних і художніх зображень для використання в архітектурно-містобудівному, архітектурно-дизайнерському і ландшафтному проектуванні.

Шифр спеціальності 191	Назва спеціальності, освітньої програми Архітектура і містобудування. Ландшафтна та туристично-рекреаційна архітектура	Сторінка 4 з 10
----------------------------------	--	-----------------

4.	ПРО9. Розробляти проекти, здійснювати передпроектний аналіз у процесі архітектурно-містобудівного проектування з урахуванням цілей, ресурсних обмежень, соціальних, етичних та законодавчих аспектів	Виконання креслень	Практичні заняття	<p>ІК. Здатність розв'язувати задачі дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері архітектури та містобудування</p> <p>ФК06 Здатність до виконання технічних і художніх зображень для використання в архітектурно-містобудівному, архітектурно-дизайнерському і ландшафтному проектуванні.</p> <p>ФК07 Усвідомлення основних законів і принципів архітектурно-містобудівної композиції, формування художнього образу і стилю в процесі проектування будівель і споруд, містобудівних, архітектурно-середовищних і ландшафтних об'єктів.</p> <p>ФК09 Здатність розробляти архітектурно-художні, функціональні, об'ємно-планувальні та конструктивні рішення, а також виконувати креслення, готувати документацію архітектурно-містобудівних проектів.</p> <p>ФК14 Усвідомлення особливостей застосування сучасних будівельних матеріалів, виробів і конструкцій, а також технологій при створенні об'єктів містобудування, архітектури та будівництва.</p>
----	---	--------------------	-------------------	---

Шифр спеціальності 191	Назва спеціальності, освітньої програми Архітектура і містобудування. Ландшафтна та туристично-рекреаційна архітектура	Сторінка 5 з 10
----------------------------------	--	-----------------

5.	ПР10. Застосовувати сучасні засоби і методи інженерної, художньої і комп'ютерної графіки, що використовуються в архітектурно-містобудівному проектуванні.	Виконання креслень	практичні заняття	ФК09 Здатність розробляти архітектурно-художні, функціональні, об'ємно-планувальні та конструктивні рішення, а також виконувати креслення, готувати документацію архітектурно-містобудівних проектів. ФК15 Здатність до здійснення комп'ютерного моделювання, візуалізації, макетування і підготовки наочних ілюстративних матеріалів до архітектурно-містобудівних проектів.
6.	ПР12. Застосовувати сучасні теоретико-методологічні та типологічні підходи до вирішення проблем формування та розвитку архітектурно-містобудівного та ландшафтнього середовища.	Виконання креслень	практичні заняття	ІК. Здатність розв'язувати задачі дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері архітектури та містобудування
7.	ПР14. Обирати раціональні архітектурні рішення на основі аналізу ефективності конструктивних, інженерно-технічних систем, будівельних матеріалів і виробів, декоративно-оздоблювальних матеріалів.	Виконання креслень	практичні заняття	ІК. Здатність розв'язувати задачі дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері архітектури та містобудування ЗК02 Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми. ФК09 Здатність розробляти архітектурно-художні, функціональні, об'ємно-планувальні та конструктивні рішення, а також виконувати креслення, готувати документацію архітектурно-містобудівних проектів. ФК12 Усвідомлення особливостей використання різних типів конструктивних та інженерних систем і мереж, їх розрахунків в архітектурно-містобудівному проектуванні. ФК14 Усвідомлення особливостей застосування сучасних будівельних матеріалів, виробів і конструкцій, а також технологій при створенні об'єктів містобудування, архітектури та будівництва.

Шифр спеціальності 191	Назва спеціальності, освітньої програми Архітектура і містобудування. Ландшафтна та туристично-рекреаційна архітектура	Сторінка 6 з 10
----------------------------------	--	-----------------

8.	ПР15. Дотримання гігієнічних, технічних, безпекових вимог в містобудівному проектуванні.	Забезпечувати санітарно-інженерно-економічних, нормативних архітектурно-	Виконання креслень	Практичні заняття	ІК. Здатність розв'язувати задачі дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері архітектури та містобудування ЗК02 Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми. ФК09 Здатність розробляти архітектурно-художні, функціональні, об'ємно-планувальні та конструктивні рішення, а також виконувати креслення, готувати документацію архітектурно-містобудівних проектів. ФК14 Усвідомлення особливостей застосування сучасних будівельних матеріалів, виробів і конструкцій, а також технологій при створенні об'єктів містобудування, архітектури та будівництва.
9.	ПР19. Організувати презентації та обговорення проектів архітектурно-містобудівного і ландшафтного середовища		Виконання креслень	Практичні заняття	ФК09 Здатність розробляти архітектурно-художні, функціональні, об'ємно-планувальні та конструктивні рішення, а також виконувати креслення, готувати документацію архітектурно-містобудівних проектів
10.	сПР01. Знати базу архітектурно-містобудівного проектування для малих архітектурних форм	нормативну архітектурно-проектну архітектурних	Робота з літературою	Практичні заняття, самостійна робота	ФК04 Здатність дотримуватися вимог законодавства, будівельних норм, стандартів і правил, технічних регламентів, інших нормативних документів у сферах містобудування та архітектури при здійсненні нового будівництва, реконструкції, реставрації та капітального ремонту будівель і споруд.

Шифр спеціальності 191	Назва спеціальності, освітньої програми Архітектура і містобудування. Ландшафтна та туристично-рекреаційна архітектура	Сторінка 7 з 10
----------------------------------	--	-----------------

11.	сПР02. Здатність розробляти проекти готелів малої місткості	Виконання креслень	Практичні заняття, самостійна робота	ФК07 Усвідомлення основних законів і принципів архітектурно-містобудівної композиції, формування художнього образу і стилю в процесі проектування будівель і споруд, містобудівних, архітектурно-середовищних і ландшафтних об'єктів.
-----	--	--------------------	--------------------------------------	--

16) Структура курсу:

Лекції, год.	Практичні заняття, год.	Лабораторні заняття, год.	Курсовий проект/ курсова робота РГР/ Контрольна робота	Самостійні робота здобувача, год.	Форма підсумкового контролю
10	20		Архітектурний проект	60	залік
Сума годин:				90	
Загальна кількість кредитів ECTS				3	
Кількість годин (кредитів ECTS) аудиторного навантаження:				60	

Шифр спеціальності 191	Назва спеціальності, освітньої програми Архітектура і містобудування. Ландшафтна та туристично-рекреаційна архітектура	Сторінка 8 з 10
----------------------------------	--	-----------------

17) Зміст курсу:

Лекційні заняття:

Тема 1. Вступна лекція з визначенням основних об'єктів та елементів при створенні композицій в ландшафтній архітектурі. Ознайомлення з світовим та Українським досвідом використання природного ресурсу для потреб архітектурних композицій. (2 години)

Тема 2. Фронтальна композиція та варіанти її в поєднанні архітектури та природних елементів: входи, вертикальне озеленення фасадів, декорування проходів та паркових алей, квіткові композиції, акцентне підсилення архітектурних рішень, захист від сонця, пилу, шуму тощо. (2 години)

Тема 3. Об'ємна композиція та її особливості в ландшафтній архітектурі. Висвітлення ролі природних елементів у взаємодії з архітектурними об'єктами різного рівня, за об'ємними критеріями. (2 години)

Тема 4. Об'ємно-просторова композиція в ландшафтній архітектурі. Розкриття особливостей формування композиції де природне середовище є головним, допоміжним або супутнім. Матеріал супроводжується ілюструванням архітектурних об'єктів таких як індивідуальні будинки, елементи площ, парків, скверів. Дається композиційний аналіз прикладів з позиції надання переваг природи чи архітектури, позитивні та негативні варіанти. (2 години)

Тема 5. Просторова композиція в ландшафтній архітектурі. Розкривається перевага естетичного, пластичного, кольорового ресурсу природних просторів та взаємодія та взаємодія його з архітектурою за принципом – природа початок всього. (1 години)

Відповіді на запитання по матеріалах лекційного курсу. Співбесіда та перехід до практичних занять. По закінченню – залік. (1 години)

Практичні заняття:

Тема 1. Вступна лекція з ознайомленням майбутньої практичної роботи, постановка мети, завдань та форми її виконання (ескіз, креслення, макетування, презентація) – за вибором студента та консультацією керівника.

Видача завдання та обговорення основних позицій практичної роботи на тему фронтальна композиція в ландшафтній архітектурі:

- Вхід в парк, сквер;
- Формування фронтальних композицій в сценарній побудові алей різного призначення;
- Тематичні фронтальні композиції малих форм, як елементів інформативної інсталяції;
- Застосування рослин як підсилюючих, акцентуючих або нівелюючих факторів у фронтальній композиції. (2 години)

Тема 2. Семінар з обговоренням варіантних ідей як теми так і форми вираження ідеї. Заліковим елементом теми є реферативна інформація на дану тематику. (2 години)

Тема 3. Виконання роботи з консультуванням з керівником. Графічна чи макетна форма за вибором студента. (2 години)

Тема 4. Презентація та здача практичного завдання у вигляді реферату з малюнками та кресленнями. (2 години)

Тема 5. Завдання на тему об'ємна композиція у ландшафтній архітектурі. Вступна лекція з ознайомленням особливостей об'ємних прийомів і методів створення ландшафтних об'ємних композицій. Як варіант пропонується поєднання архітектурної споруди і природних засобів у створенні міського середовища. Такими об'єктами можуть бути альтанки, навіси, перголи, скульптурні елементи та інші малі форми. (2 години)

Тема 6. Семінар на тему особливості об'ємних композицій в ландшафтній архітектурі та форми поєднання архітектури і природи для створення цільної композиції. Кінцевий результат є реферат з прикладами та ескізними пропозиціями на задану тему. (2 годин)

Тема 7. Презентація та здача практичної роботи «Об'ємна композиція в ландшафтній архітектурі», реферат з ілюстративною частиною на А3. (2 години)

Шифр спеціальності 191	Назва спеціальності, освітньої програми Архітектура і містобудування. Ландшафтна та туристично-рекреаційна архітектура	Сторінка 9 з 10
---------------------------	--	-----------------

Тема 8. Завдання на тему «Об’ємно-просторова композиція в ландшафтній архітектурі».

Ознайомлення з особливостями створення об’ємно-просторової композиції в архітектурі з використанням геопластики простору, природного ресурсу, штучних природних елементів створення спільних композицій. Як зразок завдання є: пропозиція водних атракціонів, фонтанів, водопадів, декоративних озер з рослинами тощо; елементів скульптурного характеру, символи, в’їзні знаки, комплекси малих архітектурних форм; рослинні композиції, елементи рельєфних та рослинних композицій (альпійські гірки, імітація природних умов для рослин тощо. (2 години)

Тема 9. Семінар на тему особливості об’ємно-просторової композиції в ландшафтній архітектурі з аналізом аналогів реалізованих ідей сформованих в реферативній формі та ілюстративному зображенні. Презентація ескізних, варіантів на тему за вибором керівника. Мета – навчитись ескізному аналізу головної ідеї запропонованої студентам. Результат – реферат з аналізом та ескізними поясненнями, пропозиція композиції конкретного завдання на поєднання архітектурних та ландшафтних елементів за правилами об’ємно просторової композиції: архітектура – природа – простір як об’єднуючий фактор. (2 годин)

Тема 10. Завдання на тему «Просторова композиція в ландшафтній композиції». Ознайомлення з особливостями просторової композиції де головним елементом є природне середовище у вигляді рельєфу, рослин, водоймищ та взаємодія архітектурних акцентів для більш інтенсивного проявлення спроможностей природного ресурсу. Семінар на дану тему за аналогами та спроба визначити основні типи природних просторів для використання в реальності різного виду туризму, відпочинку, спорту, збереження природи або культурної та історичної спадщини. Практична частина роботи полягає в отриманні навичок масштабування простору ід ті чи інші потреби та виявлення найбільш ефективних природних ресурсів для взаємодії їх з архітектурними об’єктами. Головним має бути природне середовище, а архітектура акцентування певних особливостей. Практичний результат – презентація аналогів з ескізними замальовками та пропозиція створення просторової природної композиції на основі природних елементів та з можливим включенням в неї відповідної архітектурної компоненти. (2 години)

18) Основна література:

1. Ладигіна, І. В. Ландшафтна архітектура в умовах урбанізації : навч. посіб. для студентів спец. 191 "Архітектура та містобудування" / Ірина Володимирівна Ладигіна, Наталія Геннадіївна Дубіна, Харків. нац. ун-т будівництва та архітектури.– Харків : ХНУБА : Мірошниченко О. А., 2019.– 191 с.
2. Жирнов А. Д. Досвід та шляхи перетворення міського середовища у контексті сталого розвитку /А.Д. Жирнов //Науковий вісник НЛТУ Україна. —2013.— Вип. 23, С.18-24

Навчальні посібники:

1. Колодій Е. Вертикальні сади Патрика Бланка. — [Електронний ресурс].— Режим доступу: <http://www.russiapost.sularchives/4208>
2. Крижановська Н. Я., Дубинський В.П. Світло-кольоровий дизайн сучасного міста, [Текст]: навч. посіб. . Я. Крижановська, В. П. Дубинський. Харківський національний університет міського господарства ім. Бекетова Харків: ХНУМГ ім. м. Бекетова, 2013,- 129
3. Ладигіна І, В. Європейський досвід формування сталих сельбищних утворень (на прикладі Швеції). [Текст] І. В. Ладигіна, Н. Г. Дубіна: Харківський національний університет будівництва та архітектури М. Харків Науковий вісник будівництва. Харків: ХНУБА, ХОТВ АБУ, 2018. Т.91 №2.-с.73-78
4. Ландшафтний парк Буки.— [Електронний ресурс].— Режим доступу <https://untime.kiev.ua/where-to-goandshaftniy-park-buki>

Шифр спеціальності 191	Назва спеціальності, освітньої програми Архітектура і містобудування. Ландшафтна та туристично-рекреаційна архітектура	Сторінка 10 з 10
----------------------------------	--	------------------

19) Додаткові джерела:

Нормативні документи:

1. ДБН Б.2.2-12:2019 Планування та забудова територій. Мінрегіонбуд 2019 р.
2. ДБН В.2.2-40:2018. Інклюзивність будівель і споруд Основні положення. Мінрегіонбуд 2018р.
3. Закон України «Про Генеральну схему планування території України» від 7.02. 2002 №3059-III

Наукова література за темою:

4. Панченко Т.Ф. Науково-методологічні, соціально-екологічні та організаційно-правові засади забезпечення благоустрою населених пунктів України. Київ: УАА. – КНУБА (НДР) – 2010. 30 с.
5. Яценко В.О. Негагарзди сільського розселення України та можливі шляхи його покращення. Містобудування та територіальне планування. Наук. техн. збірник. Київ 2015. Вип. 55 С 505-511.
6. Житловий комплекс «Білий шоколад City Lake». — [Електронний ресурс].- Режим доступу. <https://beliy-shokolad.com.ua/city-lake>
7. Загальна характеристика природно-заповідного фонду України. - [Електронний ресурс] - Режим доступу <https://wownature.in.ua/oberihaumo/pryroдно-zapovidnyu-fond/>
8. Зоопарк Сингапура. [Електронний ресурс] — Режим доступу: https://ru.wikipedia.org/wiki/Зоопарк_Сингапура

Інформаційні ресурси:

- a. <http://library.knuba.edu.ua/>
- b. <http://org2.knuba.edu.ua>

20) Система оцінювання навчальних досягнень (розподіл балів):

Поточне оцінювання				Підсумковий контроль	Сума
ПРН.01	ПРН.02	ПРН.03	ПРН.04		
10	20	20	50	100	100

21) Умови допуску до підсумкового контролю:

Відвідування практичних занять, написання реферату, розробка ескізу, виконання креслень.

22) Політика щодо академічної доброчесності:

Необхідним є повна відповідність виконаних студентом робіт засадам академічної доброчесності

23) Посилання на сторінку електронного навчально-методичного комплексу дисципліни:

<http://org2.knuba.edu.ua/>
<https://org2.knuba.edu.ua/course/view.php?id=1992>